

Годишњи извештај Такмичарске комисије ПСС

Увод

У складу са Статутом Планинарског савеза Србије (ПСС), Такмичарска комисија (ТК) је надлежна за следеће комисије:

- Комисија за високогорство и експедиције
- Комисија за алпинизам, пењање у леду и турно скијање
- Комисија за такмичарско пењање у леду и драјтулинг
- Комисија за спортско пењање
- Комисија за планинско трчање
- Комисија за планинарску оријентацију
- Комисија за планинарски трекинг
- Комисија за регистар.

ТК координира делом активности (у делу значајним за такмичења) следећих стручних комисија:

- Комисија за награде, признања и категоризацију;
- Комисија за издавање, обнављање и одузимање дозволе за рад спортском стручњаку;
- Стручни савет спортских стручњака.

Одлуком УО ПСС Комисија за награде признања и категоризацију подељена је у две одвојене целине: 1. Поткомисија за категоризацију (као поткомисија ТК) и 2. Комисија за награде и признања.

У току 2023. године ТК је одржала две редовне и једну ванредну онлајн седницу.

Регистар такмичара ПСС у 2023. години бројао је 1100 регистрованих спортиста, са важећом чланарином.

Комисија за издавање, обнављање и одузимање дозвола за рад спортском стручњаку у евиденцији издатих дозвола има: 60 тренера, 5 спортских учитеља, 33 инструктора, 390 водича, 6 менаџера, 1 лекара у спорту, 62 маркиранта, 41 делегата и 63 судија.

Такмичења и резултати:

У току такмичарске сезоне 2023. одржана су следећа такмичења 1 ранга, највишег националног ранга:

Планинарска оријентација (Комисија за планинарску оријентацију):

- Лига Србије у планинарској оријентацији и то 7 кола,
- Државно првенство у планинарској оријентацији
- Балканско првенство.

Планинско трчање:

- Национална серија, 5 трка. Национална серија у планинском трчању је одржана у предвиђеном формату од 5. кола. Није било никаквих неправилности нити непредвиђених ситуација.
- 01.07. одржано је Државно првенство за јуниоре у склопу Тара ултра Трејла и
- 19.08. одржано је Државно првенство за сениоре у склопу Сува трејла.

Планинарски трекинг:

- Трекинг и трејл лига Србије, 7 коло
- Државно првенство у планинарском трекингу је одржано у склопу манифестације "Дани планинара Србије"

Спортско пењање на природним стенама:

- Државно првенство, једно коло такмичења. Државно првенство је организовано у Рћанској пећини надомак села Рти – општина Гуча 7. и 8. октобра 2023. На такмичењу је учествовало око 70 такмичара у сениорској и јуниорским категоријама. На такмичењу је Сташа Гејо поставила рекорд попевши смер тажине 8а+ из другог покушаја. Сташа Гејо је у фебруару месецу 2023. попела болдер смер тежине 8б+ и тиме оборила свој лични рекорд и поставила нови рекорд Србије у натеже ипењаном болдер смеру „Mécannique Élémentaire“ у Француској. Нора Богнар из Суботичког Спартака је на међународном пењачком „Агтелек купу“ у Мађарској опет освојила прво место у сениорској конкуренцији, што је четврти пут зредом. Арон Тот је у Б категорији мушкараца такође освојио прво место.

Високогорство:

- Најзначајнији резултат у 2023. години у високогорству поставио је Драган Челиковић успоном на врх Анапурна 1, 8093 мнв. Увим супоном Анапурна је скинута са листе врхова преко 8000 метара на које се нису попели високогорсци из Србије, тако са су на тој листи преоста још три неиспењана врха.
- У регистар високогорских успона у току 2023. године пријављено је 401 успон (види прилог - Билтен 2023).

Рогејнинг:

- По први пут у Србији одржано је промотивно такмичење у рогејнингу. Циљ организације овог такмичења и увођења ове дисциплине у планинарство је стварање услова за остваривање врхунских спортских резултата кроз учешће на великим међународним такмичењима у рогејнингу, кроз учлањење у Светску рогејнинг федерацију.

Драјтулинг

- Државно првенство у драјтулингу одржано је у склопу 2. кола СХС купа у Београду.

Осим такмичења у наведеним дисциплинама савез вреднује резултате индивидуалних успона у дисциплинама алпинизам, високогорство и спортско пењање на природним стенама. Ове три дисциплине се категоришу као врхунски спортски резултати. Комисије су током сезоне прикупљале извештаје пењача све три дисциплине, на основу којих је извршено бодовање за категоризацију.

09.12.2023. године у Крагујевцу одржана је свечана додела награда и признања за спортске резултате и успехе у овој такмичарској сезони.

Кампови за младе спортисте:

Одржана су три кампа за младе спортисте, два кампа (планинарска оријентација и планинско трчање) су финансирана средствима Министарства спорта и један који је финансиран сопственим средствима (спортско пењање на природним стенама).

Комисија за спортско пењање на природним стенама је први пут организовала камп за младе и перспективне спортисте који је одржан у Новом Саду. Тренизи су се одржавали 2 пута на дан на стенама петроварадинске тврђаве. Последњи дан кампа је организовано такмичење на коме су учествовали сви учесници кампа и остали такмичари који нису били учесници кампа. За потребе кампа је опремљено 6 нових смерова. Сада стена на петроварадинској тврђави има укупно 21 смер.

Од 3. до 5. новембра на Рајцу је одржан камп за младе и талентоване планинске тркаче. Камп су водили Владимир Потрић, тренер репрезентације, и Снежана Ђурић. Учествовало је 12 младих тркача, узраста 14 до 19 година, из 7 планинарских клубова.

Камп за младе и перспективне такмичаре у планинарској оријентацији одржан је на Рајцу у периоду од 02. до 03. септембра 2023. Године. На кампу је учествовало 31 такмичар и 3 тренера из 6 планинарских клубова (ПСК „Победа“ из Београда, ПСК “Челик” Смедерево, ПСК “Спартак” Суботица, ПСК “Торник” Чајетина, ПСК “Црни врх” Бор и ПСК “Сунчевица” Ариље). Од овог броја, 22 такмичара је узраста од 09 до 18 година док су остали учесници били из састава репрезентације који су уједно били асистенти у наставном и практичном делу.

Репрезентативни наступи и припреме репрезентација:

У току 2023 године, само је репрезентативни тим планинарске оријентације има наступ на међународном такмичењу и то на Балсканском првенству у Србији, на којем је освојено прво место у генералном пласману држава.

Национална селекција алпиниста извела је више припремних и тренажних активности, на Дурмитору, Сињајевини, Гросглокнеру, пакленици... усмерених ка циљу

остваривања врхунских спортскоих резултата, а то су пењање "Три проблема Алпа" у наредне три године. Јануар - пењање у масиву Дурмитора - првенствени зимски смер. Март - Пењање у масиву Сињајевине, Торна 2 првенствена зимска смера 80st, M4, 500m, 2237m. Јун - успон на Grosglockner - Majerl rampa, 70st, III, 600m, 3798m. Септембар - Пењање у Пакленици више тешких летњих смети. Нажалост временски услови нам нису били наклоњени па тако ове године није постигнут и главни циљ предвиђен планом а то је савладавање северне стене Матерхорна. Од Матерхорна се није одустало и после обимни припрема зими и напролеће пребачен је за мај следеће године.

Акцент високогорске репрезентације био је на селектовању тима и обукама. У различитим временским интервалима у Овчар Бањи, одржани су тренинзи и стручно усавршавање будућих чланова Високогорске репрезентације. Том приликом, чланови су обнављали чворологију, израду сидришта (више врста) и на крају технику абзајла и самоспашавања. Исти су показали велико интересовање за даљи напредак и усавршавање. У Јелашничкој клисури, такође, са будућим репрезентативцима у високогорству понављане су технике, и теоријски део око исхране и боравка на терену. Од 3. до 5. марта 2023. године, на Великој Рудоки (Шар планина), одржан је Табор високогораца. Учешће је узело 40 високогораца из Србије и Босне и Херцеговине. Табор је изведен као шаторска тура са два ноћења на Црном језеру. Током табора, поновљене су технике кретања, кретање у навезама, процена лавинозности терена и технике оријентације у условима смањене видљивости. У циљу омасовљења планинарења у високом горју, КВЕ је у току године организовала три обуке за стицање звања "Високогорац". Укупно је 62 планинара, који су претходно завршили Основну планинарску обуку, стекло то звање.

Планинско трчање: у току 2023. године није било репрезентативних наступа јер смо тражили селектора. Конкурс који је био расписан није успео, па смо тек при крају године именовали Снежану Ђурић за селектора.

Сарадња са осталим организацијама, међународне активности и планови

Са Српски атлетским савезом потписан је протокол о сарадњи на пољу такмичења у дисциплинама из групе планинских трка. На Букуљи је у техничкој организацији ПД "Букуља" из Аранђеловца и под покровитељством ПСС одржано државно првенство у планинском трчању за такмичаре САС, чиме је ова сарадња и суштински озваничена.

Иницирана је сарадња са Оријентиринг савезом Србије.

Започета је израда предлога измене Правилника о спортским гранама и областима спорта у Републици Србији и спортским дисциплинама у оквиру спортских грана и области спорта, у оквиру кога би се јасније дефинисале постојеће дисциплине, те планинарству доделиле дисциплине рогејнинг и ski mountaineering (турно скијање).

Донете су одлуке и започети су преговори за учлањење у међународне федерације и асоцијације:

ISMF - International Ski Mountaineering Federation - међународна федерација која организује такмичења у турно скијању.

WMRA - World Mountain Running Association - мешународна асоцијација која организује такмичења у форматима планинских трка.

IRF - International Rogaining Federation - међународна рогејнинг федерација.

Остале активности по дисциплинама и Комисијама:

Комисија за планинарску оријентацију: Комисија је одржала обуку у планинарској оријентацији у два наврата. Обука је одржана на Рајцу, по унапред дефинисаном програму. На обукама је било укупно 90 полазника.

Комисија за планинско трчање: Пројекат „ЗЕЛЕНЕ СТАЗЕ БУДУЋНОСТИ“ (eng: GTOF - Green Trails of future) има за циљ да подстакне укључивање адолесцената у оутдор спортове и њихово еколошко образовање са фокусом на трејл трчање. Пројекат реализују ПК “Тара”, Бајина Башта, Удружење за оутдор спортове “ТРЕКС” Скопље (С. Македонија), Завод за спорт ХГ Идрија (Словенија) и ПСС.У склопу пројекта одржана су три састанка пројектних тимова, у Скопљу, С. Македонија; Идрији, Словенија и Бајиной Башти. Урађена анализа тренутног стања у трејл трчању на националном нивоу у пројектним земљама. Кроз пројекат је набављена Стартна капија. Донета је одлука да се у сезони 2024. организује и Национална серија за јуниоре.

Комисија за спортско пењање на природним стенама: Комисија је током зиме – јануар, фебруар и март радила на корекцијама и усавршавању равилника који се тичу обуке и такмичења. Усклађени су називи са новим стандардима и коригована су правила за постизање врхунских спортских резултата. За потребе пењачког фестивала који је одржан у Нишевачкој клисури 12. и 13. августа опремљено је 50 нових смерова са најсавременијом попремом. Нишевачка Клисура сада је пењалиште са највећим бројем смерова у Србији. Осим највећег броја смерова тренутно је и пењалиште са највише пројеката што је идална мотивација за врхунске пењаче широм света. Имамо информације да је неколико пројеката отворио бивши немачки такмичар који је боравио у Нишу током 2023. године. На фестивалу је учествовало 85 такмичара из 5 земаља (Србије, Македоније, БиХ, Немачке и Турске). Почетком сезоне почеле су припреме за организацију такмичења. Прво по реду је планирано такмичење за млађе категорије. Припремљена је стена, направљени су смерови али се такмичење нажалост није одржало због обилник кишних падавина. Сектор са смеровима није отворен тако да ће послужити за исто такмичење у 2024. години. Локација сектора је околина Ваљева – село Поћута. У непосредној близини је стари сектор Грдоба. У плану и програму је да се сваке године одржи једно такмичење за млађе категорије. Средином марта Београд и Нови Сад су захваљујући пењачком клубу Земун били домаћини филмске премијере у Србији која је највећи хит у свету пењачког филма „РЕЕЛ РОЦК 17“ Филм је представљен јавности у дому омладине у Београду и у културном центру у Новом Саду. Током године пењачки клуб Адrenalин, ПАЕК Ниш и СК Трибе су организовали курсеве за спортског пењача Ц нивоа. У 2023. години

направљено је 126 нових спортских смерова. Реболтовано је 27 старих спортских смерова. Попето је преко 1500 смерова, а од тога највећа оцена смера је била 8ц.

У оквиру својих активности Комисије за алпинизам (КА), а у сарадњи са алпинистичким одсецима и секцијама КА је одобрила организацију укупно 20 основних и напредних обука зимске и летње технике. Поред основних и напредних обука КА је учествовала и у организацији три алпинистичка табора. Морам да напоменем да је планом било предвиђено више табора али су неки одложени а касније и одјављени због веома лоших зимских услова, а неки због лошег односа организатора према КА иако су предходно прихватили организацију када смо правили план за 2023 годину.

Драган Николић је именован за повереника ТК за рогејнинг за задатком организације такмичења у овој дисциплини док се не стекну услови за формирање посебне комисије или припајања дисциплине у надлежност Комисије за оријентацију.

Компанија Декатлон донирала је 50 комплета гардеробе (јакна, мајица кратких рукава и шушкавац панталоне) њихове робне марке, а комплети су додељени активним судијама и делегатима.

Комисија за регистар и Комисија за ИТ иницирале су и имплементирале нове процедуре у апликацији Базни камп за подношење захтева за упис у регистар спортиста и евиденцију лекарских уверења. Нве, олакшане процедуре почеће да се примењују од сезоне 2024. Посебна новина је регистар лекарских уверења, са датумом важења, који ће олакшати посао делегатима на такмичењима.

Категоризација

За постигнуте резултате у планинарству у 2023. години категорисано је укупно 109 спортиста, од чега 27 врхунских спортиста, 49 сениорског ранга и 33 јуниорског ранга. 10 спортиста стекло је статус врхунски спртиста - заслужни спортиста, 9 њих је стекло статус врхунски спортиста међународни ранг и 8 је стекло статус врхунски спортиста националног ранга.

Прилог: Билтен резултата 2023. је саставни део овог извештаја.

Извештај саставио,

Андреј Ивошев, спортски директор ПСС

јан. 2024.